

Finansdepartementet
Postboks 808 Dep.
0030 Oslo

Vår sak nr: 2014-AR-01221

Deres ref.: 14/3202 SL SWN/KR

Dato: 2.2.2015

HØRING – OVERFØRING AV SKATTEOPPKREVINGEN TIL SKATTEETATEN

Vi viser til Finansdepartementet høringsforslag av 1. desember 2014 om endringer og overføring av skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten. Regjeringen har etter vårt syn lagt opp til en uryddig prosess frem mot en eventuell beslutning.

Regjeringen har lagt opp til en utredning som etter vårt syn er mangelfull og en behandling av saken som samlet sett er preget av tidsnød og enveiskjøring med hensyn til fremtidig organisering.

Finansdepartementet ga i brev av 23. juni 2014 Skattedirektoratet i oppdrag å redegjøre for hvordan skatteoppkrevingen kunne organiseres i Skatteetaten. Skattedirektoratets rapport ble oversendt til Finansdepartementet den 24. november 2014.

Organisering av kontorstruktur

I høringsnotatet er det foreslått at dagens 288 skatteoppkreverkontor skal reduseres slik at arbeidsoppgavene utføres på 27 skattekontor. NTL er kritiske til forslaget om at dagens oppgaver skal lokaliseres på kun 27 steder. Hensynet til rettsikkerhet, likebehandling, synlighet og avdekking av arbeidslivskriminalitet tilsier at det bør være langt flere skattekontor enn de som er foreslått.

Kombinasjonen av sentralisering og overføring av kompetanse til færre enheter kan ha uheldige konsekvenser for samfunnsoppdraget. Skat i Danmark har de siste årene vært gjennom flere omstillinger og nedbemanninger. Resultatet har medført en lavere skatteinngang og et dårligere tilbud overfor innbyggerne. Når den lokale forankringen avtar, og synligheten blir lavere står man også i Norge, til tross for en mer samlet IKT-struktur enn tilfellet var i Danmark, i fare for at innbyggernes oppfatning av risiko forbundet med unndragelse svekkes. NTL er bekymret for at skattytere skal oppleve oppdagelsesrisikoen som fallende når skatteoppkreveren ikke er tilstede i nærmiljøet.

Dersom regjeringen tilrår en såpass sentralisert kontorstruktur konsentrert rundt de største

byene og i områder med høy grad av næringstetthet, er vi bekymret for at det i distrikter uten nærhet til skatteoppkrevingen vil føre en økt risiko for at inntekt blir unndratt beskatning, dette vil kunne føre til fremtidig betydelig provenytap.

For Skatteetatens del vil om lag 70 årsverk i Skattedirektoratet og regionene berøres ved at arbeidsoppgaver helt eller delvis bortfaller ved en eventuell overføring av skatteoppkreverne. Funksjonene de ivaretar sikrer likebehandling og ivaretagelse av innbyggernes rettssikkerhet. Årsverkene omfatter ansatte med høy kompetanse som det er viktig å beholde i Skatteetaten. Det er avgjørende at disse blir godt ivaretatt ved en eventuell omstilling.

NTL er videre bekymret for at måten overføringen er planlagt på vil medføre at opparbeidet kompetanse bortfaller. Kyndigheten de kommuneansatte besitter på både innkrevings- og kontrollområdet må ved en eventuell overføring sikres gjennom en mer desentralisert kontorstruktur og gode omstillingstiltak. Det vil være uheldig dersom fagområdene mister erfaring som følge av at kommuneansatte ikke blir ivaretatt ved en overføring.

Det er også svært stor sannsynlighet for at den dramatisk endrede kontorstrukturen fører til at mange ansatte ikke følger med oppgavene. Dette er en risiko som det ikke er tatt tilstrekkelig høyde for i utredningen. NTL vil også advare mot at offentlige arbeidsplasser sentraliseres i et for stort omfang.

Vi forventer at det eventuelle videre arbeidet blir gjennomført med et partssammensatt utvalg. Kartlegging av oppgaver og relevant formalkompetanse vil bidra til et godt grunnlag for videre arbeid, og vil være en kritisk suksessfaktor for gjennomføring, både faglig og for den enkelte som overføres. Det bør opprettes et samarbeidsutvalg etter samme mal som ble benyttet da Vergemålsreformen ble vedtatt og innført dersom overføring blir vedtatt.

Gevinstrealisering

Høringsnotatet viser til en innsparingsgevinst på 370 millioner. Beløpet omfatter lønn, husleie, it-utstyr, mv. Denne gevinstrealiseringen ønskes tatt ut per 1. januar 2016, samtidig som man skal spare inn 497 årsverk. Sett opp mot andre oppdragsbrev som Skatteetaten er forelagt fra Finansdepartementet, er det i realiteten tale om et omfattende nedbemanningsprosjekt. NTL er sterkt kritisk til at det foretas en reell nedbemanning og anser at dette ikke er faglig forsvarlig. Videre anser vi at anslagene for gevinstrealisering er for optimistiske dersom formålet er å opprettholde dagens innkrevingsnivå eller øvrig kvalitet.

Faglige betraktninger – innkreving

Innkrevingsmiljøene i Skatteetaten har for tiden daglig kontakt med skatteoppkreverne, både under styring/oppføring, kontroll og samarbeid på tyngre innfordring. Erfaringene her er at det i stor grad er de samme skyldnerne som skylder både merverdiavgift og skatt/arbeidsgiveravgift. En overføring bidrar til at disse skyldnerne får én statlig kreditor å forholde seg til, og det antas at det vil være lettere for skyldnere når de skal ta kontakt, fortrinnsvis via telefon og epost.

Under den forrige store omstillingen i Skatteetaten, ROS, ble det vedtatt at Skatt sør, som

eneste region, skulle ha to innkreivingsmiljø i henholdsvis Drammen og Skien. I høringsnotatet er det foreslått å legge all næringsinnkreivning i Skatt sør til Skien. Den foreslåtte omorganiseringen vil kunne føre til at kompetanse i Drammen vil forsvinne, samtidig som miljøet i Skien vil måtte rekruttere og lære opp nye medarbeidere. Denne omorganiseringen bør ikke detaljstyres av Finansdepartementet, men overlates til forhandlingsinstituttet i Skatteetaten.

Faglige betraktninger – kontroll

Skatteetatens kontrollmiljø bør være mer synlig ovenfor skatteyter og være mer spredt enn de foreslåtte 27 lokasjonene. Uten at dette skjer frykter vi at dagens forebyggende arbeid ovenfor unndragelse, svart økonomi og arbeidslivskriminalitet blir skadelidende.

Skattedirektoratet legger i sin rapport frem en styrking av arbeidsgiverkontrollen med 29 årsverk. Dersom ikke kontorstrukturen spres utover dette frykter vi at arbeidsgiverkontrollen i distriktene blir skadelidende. Eventuelt nye kontrollgrupper som etableres bør ikke ha geografiske begrensninger, lik den de kommunale skatteoppkreverne har i dag. Videre forutsettes det at de nye kontrollgruppene vil kunne ta i bruk Skatteetatens hjemler til bedre å se muligheter for kontroll på tvers av skatt og merverdiavgift.

I høringsnotatet er det tatt høyde for næringstettheten og ikke størrelsen på næringen. Vi tror at det i områder med store næringer burde vært lagt større vekt på kontroll av næringsdrivende.

Faglige betraktninger – føring av skatteregnskapet

Våre tillitsvalgte har anført at en spesialisering og sentralisering av denne oppgaven vil være positiv fordi man får bygget opp et kompetent og mindre sårbart fagmiljø. Vi er samtidig opptatt av at kommunene skal ha enkel tilgang til sitt skatteregnskap for å kunne planlegge sin egen økonomi.

Faglige betraktninger - Veiledningstjenesten, skatteopplysningen, publikumsmottak

NTL er bekymret for at det ved en overføring av oppgaver fra skatteoppkreverne ikke vil bli overført nok ressurser til veiledning, publikumsmottak og skatteopplysningen.

Høringsnotatet legger til grunn at Skatteopplysningen får 20 årsverk tilført sine oppgaver og 20 årsverk til publikum/veiledning i regionene. De 20 årsverkene er i utgangspunktet tiltenkt de største byene. Selv om det i Skatteetaten legges opp til digitalt førstevalg i kommunikasjon med skatteyter, ser vi ingen grunn til at man undervurderer behovet mange av innbyggerne har og fortsatt vil ha, for personlig oppmøte på et skattekontor, også utenfor de største byene. Mange utenlandske arbeidsgivere skal henvende seg for første gang, eldre trenger ofte mer omfattende veiledning mv. Videre vil en overføring føre til økt pågang for Skatteopplysningen. En større andel årsverk bør overføres for å sikre kvalitet på tjenesten.

Oppsummering

Isolert sett kan det være faglige argumenter for å overføre skatteoppkreverfunksjonen til Skatteetaten. NTL er likevel bekymret for at gjennomføringen av overføringen vil føre til et unødvendig tap av opparbeidet kompetanse og at den foreslåtte kontorstrukturen vil være til hinder for en effektiv lokal oppkreivning. Et lengre overføringsløp og en mer spredt

kontorstruktur ville avhjulpet disse utfordringene betraktelig. Det samlede nedtrekket av årsverk anser vi å være basert på alt for optimistiske anslag med hensyn til effektiviseringsgrad. Forslaget må videre ses i sammenheng med de øvrige omstillingene Finansdepartementet har pålagt Skatteetaten. Samlet sett anser vi at de estimerte kostnadene er betydelig underestimert. Dersom man ikke tilfører ytterligere midler for å gjennomføre omstillingene, frykter vi at dette går utover Skatteetatens kjerneoppgaver.

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Kjersti Barsok
1. nestleder

Torstein Brechan
forbundssekretær